

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

500. An Electores appellare possint à cassatione electionis, dum conceditur eis nova electio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

Felin. inc. super his. de accusat. n. 7. Gemin. in c. 2. de jurament. Calum. in 6. n. 10. Franc. Rebuff. &c. Ad idemque, idem esse, ubi iudicium commissum discretioni Judicis, ut si ladat, appellari possit, ut Felin. ubi ante. Gemin. in c. ut commissum. §. 1. n. 2. de heretic. in 6.

4. Limitationis tamen & distinctionis alicujus loco id addit Pass. n. 12. nempe, si sermo sit de iudice ordinario, qualis est confirmator, cui ex ordinaria potestate convenit de electionibus iudicare, cum habens arbitrium iudicandi ita teneatur secundum leges iudicare, ut rigorem legis possit ex aequitate temperare; adeoque in ejus decreto considerari possit, vel quod est iustitia, vel quod est aequitatis. Proinde si recedat à iustitia, contra leges iudicando, indubitatò liceat ab ejus decreto appellare. v. g. si confirmet electionem illegitimam, illiteratam, non habentis requisitam ætatem &c. vel casset electionem digni ex pretextu defectus. Et sic non tam in causa arbitraria, quàm necessaria appellabitur; cum iudex teneatur iudicare juxta leges. Si verò iudex seu confirmator ladat, recedendo solum ab eo, quod est aequitatis, & in quo confirmatio est commissa ejus arbitrio, Passerinus ait, se considerare, quòd in hoc casu nulla partium possit ladi iniuste; cum, quod solius est aequitatis, non sit iustitia, & respectu eorum, quæ sunt solius aequitatis, iudex non necessatur ad alterutram partem, sed sit liber, & consequenter tunc non esse locum appellationi ab ejus decreto. Posse, nihilominus & in his casibus, in quibus non licet contra iudicem arbitrium appellare, haberi recursum ad Superiorem, seu reclamationem aut supplicationem, tradit Pass. num. 15. ex Farinac. ubi ante. & Boerio decis. 284. & remittit ad Marant. in specul. p. 6. §. & quandoque. n. 11.

5. Illud quoque notandum, quod habet Pass. n. 16. quòd si Episcopus, etiam in arbitrariis teneatur reddere rationem Sedi apostolicæ, ut probat ex quodam Brevi Urbani. 8. locum etiam in iisdem habere possit appellatio, per quam iudex arbitrius compellatur Superiorem reddere causam, ut appareat, an ex rationabili arbitrio iudicaverit, & sic Superiorem non latere causam, quæ movit iudicem inferiorem ad sic iudicandum. Quibus non obstat, quòd in Trid. sess. 21. c. 2. ponatur in arbitrio Episcopi, assumere ordinandos ad titulum patrimonii, à quo ejus arbitrio non liceat appellare. Nam carens beneficio ecclesiastico, non habet jus ut ordinetur, sed in libertate Episcopi sit assumere, quos spectatà necessitate & utilitate Ecclesiæ iudicaverit assumendos; ubi autem non est jus habendi, nec datur actio, nec datur appellatio, si non obtinetur, quod est in libertate alterius dare vel negare.

Questio 498. An excipi possit contra electionem confirmatam?

1. Respondeo: nullum contra eam excipere posse, nisi qui fuit impeditus ante confirmationem aut cassationem excipere. Pass. de elect. c. 34. n. 17. & c. 32. q. 3. In quo casu exceptiones exponendæ confirmatori, cujus est de illis iudicare, & quòd, si nihil novi contineant, quod non fuerit antea consideratum, excipientes audiri non debent. Pass. cit. n. 17.

2. Porò exceptio contra electionem valde distinguitur ab appellatione à confirmatore; cum ap-

pellatio supponat sententiam confirmatoris, & ab ea provocet. Pass. n. 17. juncto n. 18.

Questio 499. In genere, quinam possint appellare à confirmatore?

1. Respondeo: in genere, non nisi ille, qui per confirmationem vel cassationem electionis fuit iniuste gravatus, qualis est omnis ille, qui iuste petit confirmationem vel cassationem, & iniuste non obtinuit. Pass. cit. c. 34. n. 18. Unde patet, quòd quicumque, etiam si nec elector nec electus sit, qui potest petere confirmationem, vel se ei opponere, si petat vel opponat, potest appellare à decreto confirmationis, si iniuste per hoc gravetur; habentes enim jus ad petendam confirmationem, habent eo ipso jus, ut ea sine causa non negetur, & patiuntur à confirmatore injuriam, si iis neget confirmationem sine causa. Idem est de habente jus opponendi electioni, & petendi ejus cassationem. Qualis habens jus pro suo interesse petendi confirmationem, vel se ei opponendi est quisvis de Ecclesia, populo, vel conventu, cui electus præesse debet, ut Paris. cit. n. 21. & c. 32. de elect. q. 2. ac ideo à decreto confirmationis vel cassationis appellare potest, si per illud gravatur juxta communem regulam: qui potest agere in iudicio, & agit, si à iudice gravatur, potest appellare. Pass. cit. n. 21. ubi etiam ex Innoc. in c. super his. de accusat. n. 7. quòd contra electum confirmatum quilibet habens interesse, etiam laicus, possit excipere, si electus habet curam animarum, & debet illi præesse. Verum qualiter hoc ipsum limitandum, intelliges ex responsione ad quæst. seq.

2. Nihilominus etiam qui non petit confirmationem aut cassationem (et si alius, qui nec reus, nec actor est, si ve qui nõ est pars in iudicio, utpote quod ex reo, actore & iudice integratur, à iudice gravari nequeat, ut Pass. num. 19. ex D. Thom. 2. 2. q. 67. a. 3. potest appellare in duplici casu: nempe primò, si iudex citandum non citavit, & contra non citatum protulit sententiam; potest enim tunc gravatus contra eam sententiam procedere; vel coram eodem confirmatore, vel ejus Superiore, dicendo de nullitate, vel appellando à tali sententia tanquam nullà & iniustà. Secundò, si in contumaciam damnatus in eo gravatus fuit, quòd iudex iudicando secundum allegata & probata excessit, gravando contumacem, plusquam merita processus exigent. Pass. cit. c. 34. n. 20. & 21.

Questio 300. Vtrum Electores appellare possint à cassatione electionis, dum conceditur eis nova electio?

Respondeo affirmative; eò quòd cum habeant jus petendi & agendi pro confirmatione electionis à se habitæ (ut satis constat ex c. cupientes. de elect. in 6. ubi præcipitur, ut Electores mittant proprios procuratores, qui habeant mandatam non solum ad informandum, sed & ad petendam confirmationem electi, & si hi non mittantur, Electores jure prosequendi causam confirmationis priventur; adeoque Papa supponit hoc jus illorum) & hinc si eam confirmari petant, ac graventur per decretum cassationis illius electionis, et si eis concedatur alia seu nova, possunt appellare. Pass. n. 22. dicens, sententiam oppositam esse improbabilem & oppositam SS. canonibus. Sed neque verum est,

est, Electores per solam electionem non confirmatam ita plenè functos officio suo, quin hoc ipsum officium necesse habeat perfici, non solum per petitionem & prosecutionem confirmationis, sed ipsa confirmatione. Unde jus habent petendi confirmationem propriam electionis, eamque prosequendi ac defendendi coram confirmatore. Pass. *cit. c. 34. n. 23.* citans Innoc. in *c. dilectus. de prob. n. 3. & 4.* Abb. in *c. dudum. de elect. n. 4.* Bald. in *c. postquam. de elect. n. 6.* Castell. de *elect. c. 5. n. 63.*

Questio 301. An, & qualiter quilibet Electorum, vel etiam aliorum de collegio, conventu, communitate, appellare possit à confirmatione vel cassatione electionis?

Respondeo: distinguendum hic esse interesse communitatis, & interesse cuilibet proprium. Ac primò quidem, ubi interesse est commune, quilibet de communitate (nisi fortè à tota communitate mandatum procurare haberet) non potest in iudicio agere & petere, alijs seu maiore parte eorum iuste nolentibus petere; cum in iis, quæ ad communitatem spectant, standum sit majoris partis determinationi, dum illa non iniuste quid decernit. Pass. *cit. c. 34. n. 25. & c. cupientes.* ubi constituitur, ut Electores per procuratores suos ex iisdem Electoribus acceptos negotium electionis prosequantur: nequaquam tamen datur singulis de capitulo facultas agendi nomine proprio pro confirmatione electi; quia jus, quod habent Electores ad prosequendam confirmationem, non est proprium singulorum; sed est collegii. Pass. *cit. n. 25.*

2. Sed & si facta est iniustitia communitati, si hac est talis, quam major pars potest iuste condonare, & condonet, non remanet huic vel illi, vel minori parti jus prosequendi injuriam. Et quia in cassatione electionis digni iniusta offensa non est facta populo, utpote qui non habet jus magis, ut illi præsit hic dignus, quam alius dignus. Nec etiam facta est injuria alicui particulari Electori, cum jus prosequendi electionem non competat ei ex jure proprio, sed quia elector est, & ex jure collegii. Injuria quoque quam collegium recipit ex iniusta illa cassatione, est talis, quæ, si electio iterum redit ad collegium, potest iuste remitti: hinc si electio cassatur, & collegium Electorum pro maiore parte injuriam remittat, non est, unde vel populus, vel conventus, vel hic aut ille particularis, etiã Elector, appellare possit; quia non remanet iniuste gravatus. Pass. *cit. n. 25.* Secundò, ubi quis ex confirmatione vel ejus cassatione habet interesse proprium, seu obvenit alicui propria aliqua utilitas vel damnum, videndum est, an habeat jus ad illam utilitatem, & num damnum sit iniustum. Nam si utilitas etiam de cetero maxima, quæ potest ex confirmatione provenire, huic vel illi particulari Electori, vel personæ de conventu, v. g. quòd electus seu confirmandus sit ejus consanguineus, non est debita, non potest quis pro illa utilitate, utpote non debita, agere in iudicio, adeoque si cassetur electio, non potest appellare; quia nulla ei facta injuria. Pass. *loc. cit.* Quòd si verò alicui particulari, non tantum Electori, sed etiam cuilibet de populo iniustum imminet damnum (uti id facile contingere potest, v. g. si princeps iuste timeat damnum ab electo, & quòd hostibus manifestabit & proderet secreta regni & principem) ratione cujus uti porit excipere contra electionem, sic eum posse à data confirmatione appellare, tradit *cit. n. 25.*, Pass.

Questio 302. Vtrum Electores valide appellare possint à cassatione electionis legitima, ubi electus non habet jus ad confirmationem?

Respondeo primò: ubi electus legitime ex delicto non habet jus ad confirmationem, v. g. ubi electus de ceterò dignus in pœnam superventis post electionem negligentia aut alterius defectus alicujus privatus est jure per electionem quæsito ad confirmationem, non possunt valide appellare à cassatione electionis; quia jam electus ab iis, non est confirmabilis, sed indignus confirmatione; adeoque frustra & iniuste Electores tentant & prosequuntur confirmationem illius. Pass. *cit. c. 34. n. 26.* Idemque est, si electus electioni non consenserit, vel ei renunciavit, nolens esse Prælati; dum enim is cogi nequit ad instantiam Electorum, ut electioni consentiat, ubi consentire renuit, nec ejus electio ex iustitia confirmari debet; nec Electores iudicè instare ut confirmetur. Pass. *ibid.*

2. Respondeo secundò: si verò electus ex lege vel statuto aliquo non habet jus ad confirmationem (intellige, quia jus nullum acquisivit per legitimam etiam electionem) ita tamen, ut possit ac debeat confirmari, si sit dignus, Electores possunt validè ac iuste appellare à cassatione electionis, utpote à jure habentes jus petendi electi confirmationem, & defendendi factam à se electionem. Pass. *cit. n. 26.* siquidem electio est Electorum veluti partus, committiturque Ecclesie Electoribus electionem, confidens eorum prudentia ac zelo: unde eorum est honor vel vituperium, si bene vel male eligant, adeoque non solum ex lege positiva, sed & ex naturali habent jus petendi confirmationem electi, & defendendi electionem per ipsos celebratam, in quantum quisque propria defendere potest, & perfectionem operi suo debitam iuste prætereendere. Pass. *n. 27.* dicens, quòd Electores ex jure sibi proprio, & à jure electi distincto petere possunt confirmationem, & eam contra impugnantes defendere per viam appellationis, supponere communissimè DD. & probari per præxim Ecclesie, & sacrarum Congregationum Romæ admittentium, & judicantium istiusmodi appellationes. Unde etiam ab Electoribus, ubi timent cassandam celebratam à se electionem, pro cautela ad hoc, ut si contingat eam cassari, non possit fieri nova provisio eis inauditis, literis petitionis confirmationis inferendam hanc protestationem & appellationem: quam confirmationem sperant à Benignitate N. obtinere: quòd si secus fiat, protestantur velle audiri, & ex nunc appellare ad Sedem Apostolicam: tradit Pass. *loc. cit. ex Peyr. in formular. lit. C. c. 18. n. ult.*

Questio 303. An ergo Electores agere possint in iudicio appellationis pro confirmatione electionis cassatæ, electo secum non agente?

Respondeo primò: ubi agitur de electione cassata expressè ob defectum formæ, sufficit electum aliàs non habentem jus ad confirmationem habere se negativè, hoc est, ut non petat, nec rejiciat, quòd Electores agant pro ejus confirmatione; eò quòd tunc electus in ea causa non habet interesse, & soli Electores appellantes sunt actores. Pass. *n. 28.*

2. Respondeo secundò: si agatur de electione cassata ex defectu electi, non possunt procedere Ele-

ctores,